



המקום & Talmud-online.nl

Parashat Yitro יתרו Feb 15 2025 / 17 Sh'vat 5785.
Shemot (Exodus) 18:1-20:23

Yitro.

In deze Parasha wordt het meest Goddelijke doel van Bnei-Yisrael vervuld, aangezien zij de Tien Geboden ("עשרת הדיברות") ontvingen. De hele profetie van onze voorvaders en de belangrijkste reden voor de schepping is het ontvangen van onze Torah. Toch draagt deze Parasha de naam van een niet-Jood (in eerste instantie), de hoofdpriester van een stam genaamd Midian ("מדִיָּן"). Iets wat mij persoonlijk elk jaar weer verbaasde. Maar deze Parasha heeft een zeer complexe identiteit en kwestie met betrekking tot zijn naam.

Het is een van de belangrijkste Parashot in de Torah, men zou zelfs aar mijn idee kunnen beweren dat het de belangrijkste Parasha in de Torah is. Sommigen waaronder ikzelf hebben zich afgevraagd, hoe kan een Parasha vernoemd zijn naar Yitro ("יתרו") en niet naar de Tien Geboden b.v.?

Voordat we antwoorden, moet men begrijpen wie Yitro was. Yitro was een leider van honderdduizenden (zo niet miljoenen) niet-Joden, een leider die in hedendaagse termen vergelijkbaar zou zijn met de paus voor het christelijke volk. Hij was ook een topadviseur geweest van de machtigste heerser ter wereld, Farao. Hij was ook de schoonvader van Moshe. In het Hebreeuws betekent zijn naam Yoter ("יותר"), meer/extra. Zijn naam is ook afgeleid van het woord Heter ("התר"), wat toestemming betekent. Yitro werd door zijn eigen verdienste beloond met het feit dat deze Parasha naar hem vernoemd werd.

Hij had zeven namen: Re'uel, Yeter, Yitro, Chovav, Chaver, Keni en Putiel. Deze namen hebben allemaal een speciale betekenis en sommige hebben zelfs de naam van HaShem erin. Het woord "יתרו" Yitro in het Hebreeuws zal bij het herschikken van de letters "ויתר" "Viter" spellen, wat overgaf; verwijzend naar zijn religie en bekeerd tot het jodendom.

Het eerste woord wat we tegenkomen in onze Parasha is "Vayishma" (וַיִּשְׁמַע, hij hoorde) met een verborgen acroniem dat verwijst naar Yitro's actie bij het horen van specifiek nieuws:

ו – Vov – "וַיִּשְׁמַע" "Vayishma" (hij hoorde)
י – Yud – "יתרו" "Yitro"
ש – Shin – "שבאה" "Sheba'a" (kwam)
מ – Mem – "מלחמת" "Milchemet" (de oorlog)
ע – Eien – "עמלק" "Amalek"

Yitro hoorde dat Amalek op weg was naar de Bnei-Yisrael om oorlog te voeren, en hij koos ervoor om zich bij Bnei-Yisrael aan te sluiten door zich te bekeren en het feit te accepteren dat HaShem de enige machtige God is. We leren ook van het woord "וַיִּשְׁמַע" "Vayishma" over redding en verlossing wanneer we de letters herschikken (permuteren); we zien dan het woord "Moshia'a" ("מושיע") tevoorschijn komen.

Waarom kwam Yitro naar Moshe toe? De Torah schrijft (vers 6) dat hij tegen Moshe zei: "Ik ben je schoonvader Yitro" ("אני הותנך יתרו"), maar dit is een dat we al kennen. Waarom spreekt hij het hier dan nogmaals uit? Er zijn verschillende verklaringen voor waarom Yitro zijn positie als schoonvader van Moshe herstelde. Er is een verborgen code in deze woorden. De eerste letter van elk woord spelt het woord "Achi" אחי mijn broer.

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.



המקום & Talmud-online.nl

De Arizal leert ons dat Yitro de Neshamah (ziel) van Kayin had, terwijl Moshe de Neshamah (ziel) van Hevel had, de broer Kayin die vermoord was. Yitro kwam om de zus terug te brengen naar Moshe (Hevel) die Kayin (Yitro) van Hevel had meegenomen nadat hij hem had gedood; de Neshamah van de zus is nu Tziporah ("ציפורי"), de vrouw van Moshe. Het is bekend dat Hevel twee zussen had en Kayin had er één, vanwege zijn jaloezie doodde hij Hevel en ook zijn zus.

Een andere reden dat de Torah Yitro eerde met zijn eigen Parasha op dit epische moment van het ontvangen van de Tien Geboden is vanwege HaShems diepe en ongeëvenaarde liefde voor een complete en ware Teshuvah door een Ger (bekeerling). Hier is een "machtige" leider die de kant van HaShem kiest nadat hij HaShems wonderen in Egypte en in de woestijn heeft gehoord en gezien. Nadat hij alles zag wat HaShem deed, het scheiden van de zee, het hemelse voedsel, de oorlog met Amalek en andere wonderen.

Door dit alles koos hij ervoor om zijn "god" en leven achter zich te laten en zich aan te sluiten bij de ware God, HaShem. Yitro maakte een complete verandering in zijn geloof en manier van leven, en hij bekeerde zich tot het Jodendom. Hij ging naar Moshe en de natie Israël, zowel letterlijk als spiritueel. Pas nadat hij zich bekeerde, eerde de Torah hem door hem te benoemen als "Choten Moshe" "חֹתֵן מֹשֶׁה" Moshe's schoonvader, omdat dit de grootste eer is.

Het eerste woord in deze Parasha "וישמע" Vayishma, was daarmee ook bedoeld om ons te leren over een beloning voor Yitro's nakomelingen want ook zij zouden in de toekomst land bezitten. Deze belofte van land was totdat Beit-HaMikdash zou worden gebouwd, vierhonderd zesentwintig jaar nadat Bnei-Yisrael het Land van Israël binnenkwam. Wat bijna ongelofelijk is zien we in de numerieke waarde van het woord "וישמע" ("hij hoorde") dat is namelijk 426. De vraag is alleen van wie hij het hoorde? De Midrasj vertelt ons dat hij hoorde dat elk wonder dat HaShem verrichtte ook in de hele wereld gebeurde, elke zee spleet, elke rivier had bloed en overal viel hagel. Nieuws verspreidde zich toen heel langzaam, maar de hele wereld wist alles wat er in Egypte gebeurde. Het leert ons dat toen HaShem sprak, de hele wereld Zijn stem hoorde, en ook Yitro hoorde daarom HaShem rechtstreeks.

De Zohar zegt dat de Torah niet gegeven kon worden totdat Yitro HaShem erkende en zegende. Het belangrijkste punt was echter het advies dat Yitro gaf; advies van beneden naar boven, ontwakten beneden, en als resultaat was er een ongelooflijke rijkdom aan hoger advies dat van Boven neerdaalde. De hele Torah is gebaseerd op Yitro's advies, wat weer gelijk is aan de basis van alle fundamenteën en de pijler van alle wijsheid. Yitro's advies was hoe men het systeem diende op te bouwen; een piramide van leiderschap, en niet slechts één persoon aan de top. Dit was zo'n fundamenteel advies dat de hele Torah erop is gebaseerd, en van daaruit komen we tot het geven van de Torah, de Tien Geboden.

Toen Moshe ermee instemde om naar Egypte te gaan en Bnei-Yisrael te verlossen, scheidde hij van zijn vrouw Tziporah, zodat hij zijn missie en Goddelijke doel kon vervullen. In eerste instantie komt dit natuurlijk vreemd over, maar hij deed dit om te allen tijde zuiver te blijven, aangezien HaShem hem regelmatig en vaak "bezocht". Yitro bracht Tziporah en haar twee zonen Gershom en Eliezer naar Moshe. De Torah vermeldt ook specifiek haar status als een gescheiden vrouw ("Achar Shilucheha" "אחר שילוחיה"). Maar direct in het volgende vers wordt naar haar verwezen als Moshe's vrouw; dit is om ons te leren dat Moshe en Tziporah hertrouwden.

We leren hier ook dat toen Moshe eerst weigerde om naar Egypte af te dalen en Bnei-Yisrael te verlossen, hij werd gestraft door het verliezen van de Kehunah (כהונה) die aan zijn broer Aharon was gegeven. Een Kohen mag niet met een gescheiden vrouw trouwen, zelfs niet met zijn eigen vrouw, en doordat hem de Kehuna werd ontzegd, kon Moshe hertrouwen met Tziporah. Yitro benaderde Moshe en vertelde hem: "Ik



המקום & Talmud-online.nl

ben je schoonvader en ik woonde in een vreemd land", en leerde ons daarmee dat hij klaar was om zich te bekeren om de juiste redenen, voor de ware God, HaShem.

Ik wil hier graag toch persoonlijk iets opmerken over het woord voor echtscheidingsakte in het Hebreeuws "G'et" ("גט") is. De letters van het woord "גט", "Gimel" ("ג") en "Tet" ("ט"), worden voor en na de letters van het woord "BeYachad" "ביחד" (samen) geplaatst. Dit woord G'et komt echter niet voor in de Torah, omdat het een verwoestende uitkomst is voor een gezin. Wanneer iemand van een echtgenoot scheidt, haalt men het woord in feite uit elkaar. De Kabbalah zegt dat HaShem erg overstuur is wanneer een Joods gezin "uit elkaar wordt gescheurd".

Yitro ging naar de woestijn om Moshe te ontmoeten, waarbij hij al zijn rijkdom achterliet, omdat hij de grootheid van HaShem begreep en deel wilde uitmaken van Bnei-Yisrael.

De Torah noemt Yitro direct na de nederlaag van Amalek dit om ons te leren dat in de tijd van Mashich alle niet-Joden zich willen bekeren en zich bij Bnei-Yisrael willen aansluiten. De Torah schrijft meerdere keren dat Yitro de hogepriester van Midian was, om hem te eren voor het geven van een toevluchtsoord aan Moshe en zijn dochter. Hij was zich totaal niet bewust van Moshe's grootheid en de dingen die zouden komen. Nadat hij Moshe goede daden had gegeven, werd hij echter een nog grotere heerser in Midian. Het woord "Medyan" "מדין" in het Hebreeuws, als we het anders rangschikken, spelt dan het woord "Dinim" "דנים" (wetten), wat weer verwijst naar Yitro's bijdrage aan het rechtssysteem.

Moshe, samen met Aharon, Nadav en Avihu, en een verwelkomende delegatie van Bnei-Yisrael, gingen Yitro en Moshe's familie begroeten. Na deze eerste ontvangst gingen ze een tent binnen; we kunnen hieruit leren dat net zoals Yitro Moshe verwelkomde en hem een tent gaf toen ze elkaar voor het eerst ontmoetten; Ook Moshe, Yitro voorzag om hem een thuis onder zijn volk te geven. In vers 18:9 schrijft de Torah "VaYichad Yitro" ("בְּיַחַד יִתְרוֹ"), dit staat er om ons te leren dat hij gelukkig was en één werd met Bnei-Yisrael, zoals het woord "VaYichad" één worden betekent.

De Midrasj zegt dat Yitro alles hoorde over wat HaShem deed en hij was bang, en zijn huid werd "stekelig". Toen zegende hij HaShem zoals de Torah schrijft in vers 18:11 "Nu weet ik dat HaShem groter is dan alle goden", en zegende hem voor het redden van Bnei-Yisrael. Hij zei feitelijk hiermee dat hij zich nu realiseerde dat HaShem de enige ware God is, omdat hij als adviseur van Farao wist dat niemand ooit uit Egypte ontsnapte. Toen hij zag dat HaShem Bnei-Yisrael uit Egypte had weggehaald, gaf hij zijn afgoderij op, offerde hij aan HaShem en onderwierp zich aan HaShems heerschappij. Wat direct ook opvalt is dat daarna Moshe, Aaron, Nadav en Avihu, en de zeventig ouderen van Bnei-Yisrael aten met Yitro. Dit leert ons ook dat zodra hij zich bekeerde (de Brit Milah deed) zoals een Jood, hij kon toen pas dan aan dezelfde maaltijd met Joden deelnemen.

Later, na Jom Kippoer en het geven van de Torah (de tweede set tabletten), adviseerde Yitro Moshe om een rechtssysteem op te zetten. Yitro voorzag dat Moshe op den duur niet altijd bij Bnei-Yisrael zou zijn om hen te onderwijzen en te verheffen, aangezien hij zich spiritueel en fysiek in een ander rijk bevindt. Daarom adviseerde Yitro Moshe om assistenten aan te stellen om te helpen met deze enorme taken die hij helemaal alleen uitvoerde. Door zijn advies verdiende Yitro het dat de Parasha naar hem vernoemd zou worden. Yitro "schilderde" een zeer grimmige realiteit voor Moshe door te zeggen dat het veel moeilijker voor hem zou zijn om deze immense taak helemaal alleen op zich te nemen. Yitro adviseerde Moshe om met de goedkeuring van HaShem, rechtvaardige mensen, financieel onafhankelijk, "Anshey Chayal" "אנשי חיל" (mannen van dapperheid) aan te stellen om hem te helpen. De numerieke waarde van het woord "Chayal" ("חיל") is 48, en dit waren dan ook de mensen die achtenveertig attributen (poorten) van de Torah bezaten. Yitro zei: "Jij, Moshe, bent de vertegenwoordiger van Bnei-Yisrael voor HaShem"; "Jij Moshe zult Bnei-Yisrael het juiste pad leren dat ze moeten volgen"; "Jij Moshe moet onder het volk van Israël leiders vinden die niet beïnvloed en omgekocht kunnen worden, leiders die HaShems Goddelijke inspiratie en alle Torah-wetten zullen volgen" en "Deze leiders zullen worden aangesteld over Bnei-Yisrael op verschillende niveaus

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.



המקום & Talmud-online.nl

van een rechtssysteem en zaken". De verantwoordelijkheden van deze leiders zullen zijn om het volk op fulltime basis te beoordelen. Ze zullen regeren over duizenden, honderden, vijftigen en groepen van tien en ze zullen helpen de last van Moshe te verlichten. Wanneer er een groot probleem ontstaat dat ze niet kunnen oplossen, zullen ze het aan Moshe voorleggen om beoordeeld te worden. Dit was Yitro's advies aan Moshe; tot op de dag van vandaag bestaat zo'n systeem in veel delen van de samenleving, zowel in Israël als in andere landen wereldwijd.

In vers 18:16 leren we ook over de "tweede" Torah, beter bekend als de "Mondelinge Torah", zoals er staat: "en ik maak hun de inzettingen van God en Zijn wetten bekend" ("וְאֶת-תּוֹרַתְי וְאֶת-הַצְּוֵי הָאֱלֹהִים, וְאֶת-תּוֹרַתְי") re'ehoe v'hodati et choekei ha-Elohim v'et torotav). Dit is daarmee de eerste keer dat de Torah zinspeelt op de Goddelijke Mondelinge Torah. Zonder de verduidelijkingen die de Mondelinge Torah biedt, zouden we nooit in staat zijn geweest te begrijpen hoe we de meeste wetten en Mitzvot in de Geschreven Torah moeten vervullen. De geschreven Torah geeft bijvoorbeeld geen details over hoe en waar men de Mitzva van Brit-Milah moet uitvoeren. Onze Wijzen zeggen dat HaShem niet wilde dat de Mondelinge Torah geschreven zou worden om het te beschermen tegen de heidenen, en om het daardoor alleen maar aan onze kinderen te leren. Op deze manier kunnen de heidenen nooit beweren dat ook zij de Torah hebben ontvangen.

Drie maanden na het verlaten van Egypte, op de eerste dag van Sivan, arriveerden Bnei-Yisrael aan de voet van de berg Sinaï ("הַר סִינַי"), de meest bescheiden berg in de woestijn. Ze kampeerden aan de oostkant van de berg Sinaï. Bnei-Yisrael was een totale eenheid, daarmee zeggend als één persoon. We kunnen dit zien wanneer de Torah spreekt over het opslaan van een kamp bij de berg Sinaï. Dan zegt de Torah: "Vayichan sham Yisrael neged hahar, En hij, Israël, kampeerde daar, naast de berg." Het woord vayichan (hij kampeerde) verschilt van de beschrijving van alle andere keren dat ze hun kamp opzetten. In die gevallen gebruikt de Torah het woord vayachanu (zij kampeerden). Onze rabbijnen leggen dus ook uit dat het woord vayichan (enkelvoud) wordt gebruikt omdat de Kinderen van Israël als één geheel gelegerd waren bij de berg Sinaï: zonder gekibbel of gemor. Helaas was er de andere keren dat ze hun kamp opsloegen geen eenheid, daarom wordt het woord vayachanu (meervoud) gebruikt.

Bnei-Yisrael deed volledige en oprechte Teshuvah, en had een volledig geloof in HaShem. De Midrasj vertelt ons ook dat alle bergen in de woestijn door HaShem gekozen wilden worden voor een gelegenheid zoals het geven van de Torah. De berg Sinaï, de kleinste berg, bleef echter stil en verdiende het om deze reden zo'n eer te verkrijgen. Bnei-Yisrael kampeerde "Neged" ("נגד"), voor de berg. Wanneer je de letters herschikt, zal het woord "Neged" "Dagan" spellen "דגן", wat vruchtbaar betekent, hiermee zeggend dat deze berg vrucht zal dragen voor Bnei-Yisrael en voor de generaties die komen, verwijzend naar de Torah. Het heeft ook het woord "Dag" "דג" (vis) in zich hieruit kunnen we leren dat we ons zullen vermenigvuldigen als vissen en zullen worden beschermd door de Torah (water), zoals de vissen worden beschermd door water en hieruit hun zuurstof halen. Het heeft ook de letter "Nun" ("נ") wat gelijk is aan 50 in Gematria, verwijzend naar de vijftig poorten van wijsheid die men kan bezitten bij het leren van de Torah.

De Midrash vertelt ons dat het "huis van Yaakov" verwijst naar de vrouwen, terwijl Bnei-Yisrael de mannen zijn. Een andere verklaring is dat Jaakov afdaalde naar Egypte als Jaakov, maar stierf als Jisraël; om ons te leren dat HaShem Moshe vroeg om te spreken tot zowel de fysieke als spirituele delen van Bnei-Yisrael, het lichaam en de ziel. HaShem zei: "Jullie hebben gezien wat Ik de Egyptenaren heb aangedaan, en hoe Ik jullie op adelaarsvleugels heb gedragen en tot Mij heb gebracht". Volgens de Kabbalah is de adelaar een symbool van genade, verwijzend naar de verlossing uit Egypte met HaShems genade.

HaShem daalde af naar de top van de berg Sinaï en vroeg Moshe om naar de top op te stijgen. Moshe was de enige persoon in de geschiedenis die hemel en aarde samenbracht, en hij werd precies tussen hen in geplaatst. Het is belangrijk om hier uit te leggen dat HaShems afdaling niet letterlijk was, omdat Hij altijd onder ons en overal is. HaShem gebruikt zo'n term zodat wij het op menselijk niveau kunnen begrijpen. Onze Neshamah is een Goddelijk oneindig deeltje van HaShem en door ons hart en ziel voelen we

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.



המקום & Talmud-online.nl

HaShems Stem en Aanwezigheid. HaShem "blies" de Neshamah in Adams neusgaten. Het woord "Neshama" ("ziel") komt van het woord "Neshima" (adem). De Neshamah werd altijd en voor altijd geschapen vóór Adam een fysiek wezen; omdat het deel uitmaakt van HaShem. Dus toen HaShem afdaalde om tot ons te spreken, betekent dit ook om de "Neshamah" het vat voor Zijn stem te maken. Onze fysieke delen zullen ophouden te bestaan, maar de Neshamah zal voor altijd blijven bestaan.

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe

ha-makom.eu

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.